

2014. évi XC. törvény

a nemzetközi fejlesztési együttműködésről és a nemzetközi humanitárius segítségnyújtásról¹

Az Országgyűlés, Magyarország globális kihívások iránti elkötelezettségére tekintettel, az Egyesült Nemzetek Alapokmányára, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, valamint az Európai Unió fejlesztéspolitikájára és humanitárius segélyezési alapelveire figyelemmel, a következő törvényt alkotja:

1. Általános rendelkezések

1. §² E törvény alkalmazásában:

1. adomány: a segély és a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység keretében a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték, valamint elszámolási és visszatérítési kötelezettség nélkül nyújtott pénzbeli és tárgyi támogatás,

2. adományozó levél: adomány, segély nyújtására kötelező, írásban tett egyoldalú jognyilatkozat,

3. felajánlás: ígért támogatás,

4. nemzetközi fejlesztési együttműködés: a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Támogatási Bizottsága által felállított lista alapján hivatalos fejlesztési támogatásra jogosult országnak minősülő kedvezményezett partnerországoknak e törvényben meghatározott eszközök útján nyújtott támogatás, amelynek célja a szegénység elleni küzdelem, valamint az emberi és kisebbségi jogok, a fenntartható fejlődés, továbbá a nemzetközi biztonság és stabilitás elősegítése,

5. nemzetközi humanitárius segítségnyújtás: a természeti és civilizációs katasztrófák által okozott humanitárius válságok, illetve komplex veszélyhelyzetek esetén az emberi életek megmentése és a szenvedés enyhítése, az alapvető életfeltételek helyreállításához való hozzájárulás, a hosszú távú következmények és negatív hatások csökkentése, valamint közreműködés a válsághelyzetekre való felkészülésben,

6. segély: a nemzetközi humanitárius segítségnyújtás keretében a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kivételével az államháztartás központi alrendszeréből ellenérték, valamint elszámolási és visszatérítési kötelezettség nélkül nyújtott pénzbeli támogatás,

7. technikai segítségnyújtás: kutatási, oktatási vagy szakképzési tevékenység, továbbá szakmai tanácsadás és szakértői együttműködés.

2. § Magyarország a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységét nemzetközi kötelezettségeivel összhangban, nemzeti érdekeit is tükröző külkapcsolatai alapján, az ország teherbíró képességének, valamint külpolitikai és külgazdasági prioritásainak figyelembevételével valósítja meg.

3. § (1) A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységet a segítségnyújtás hatékonyságának növelésével, a források elszámoltatható, átlátható és nyomon követhető

¹ Kihirdetve: 2014. XII. 23.

² Megállapította: 2017. évi XLV. törvény 15. §. Hatályos: 2017. VI. 2-től.

felhasználásával, a segélyhatékonyság alapelveinek figyelembevételével, valamint a végrehajtásban használt eszközök és módszerek, és az elért eredmények fenntarthatóságának biztosításával kell megvalósítani.

(2) A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységet elsősorban a kedvezményezett partnerországokkal való kétoldalú együttműködés útján, a lehetséges hazai gazdaság- és kereskedelemélénkítő hatásokra figyelemmel kell megvalósítani.

(3) A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység a kedvezményezett partnerországok szükségleteihez, igényeihez és fejlesztési célkitűzéseikhez illeszkedve valósul meg, és a kedvezményezett partnerországok saját erőfeszítéseit egészíti ki.

4. § Magyarország a nemzetközi humanitárius jog, a nemzetközi menekültjog és a nemzetközi emberi jogi egyezmények alapján, az európai uniós szakpolitikával összhangban nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységét végezteti.

5. § (1) A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás a humanitárius válsághelyzet által megkívánt időtartamban, a szükségleteknek megfelelően, a támogatott ország társadalmi, gazdasági és politikai viszonyaitól függetlenül adható.

(2) A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás során tiszteletben kell tartani az emberiség, a semlegesség, a pártatlanság és a függetlenség elvét.

2. Tervezés

6. §³ A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység tervezése és a szakpolitikák fejlesztési célú összhangja érdekében a külpolitikáért felelős miniszter - az érintett minisztériumokkal együttműködve és a civil társadalommal konzultálva - legalább négyéves időtávra szakpolitikai stratégiát készít, amely meghatározza a földrajzi és ágazati prioritásokat.

7. §⁴

3. Végrehajtás és koordináció

8. § (1)⁵ A központi államigazgatási szervek a feladat- és hatáskörükbe tartozó területeken nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységet folytatnak, amelyet a külpolitikáért felelős miniszter koordinál.

(2) E tevékenységük végrehajtása során a központi államigazgatási szervek - a társadalmi részvétel alapelvével összhangban - együttműködnek a civil szervezetekkel és más társadalmi partnerekkel, különösen a tudomány, a kultúra, az érdek-képviselői szervek és a parlamenti pártok képviselőivel. Az együttműködés rendszeres tájékoztatás és konzultáció formájában valósul meg a szakpolitikához kapcsolódó jogalkotás, tervezés, végrehajtás és ellenőrzés folyamán.

(3) A központi államigazgatási szervek a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység végrehajtásába bevonnak olyan gazdasági szereplőket, amelyek fenntartható, környezeti és társadalmi szempontból a nemzetközi normáknak megfelelő gyakorlatot folytatnak, és a nemzetközi fejlesztési hatékonysági elveknek, különösen az átláthatóság elvének megfelelően működnek.

(4)⁶ A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység pénzbeli és tárgyi támogatás, így

³ Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 1. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁴ Hatályon kívül helyezte: 2017. évi XLV. törvény 23. §. Hatálytalan: 2017. VI. 2-től.

⁵ Módosította: 2015. évi CLXXVII. törvény 8. § (1).

⁶ Megállapította: 2017. évi XLV. törvény 16. §. Hatályos: 2017. VI. 2-től.

különösen adományozó levél útján nyújtott adomány, technikai segítségnyújtás, valamint a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló törvényben meghatározott eszközök útján valósul meg.

9. § (1)⁷ A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás kormányzati koordinációját az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős látja el. Ennek során kiemelt figyelmet fordít a Kormány által elfogadott nemzetközi humanitárius segítségnyújtási stratégiák és szakpolitikai koncepciók megvalósítására.

(2)⁸ A nemzetközi humanitárius segítségnyújtási felajánlással kapcsolatos döntéseket az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős hozza meg, figyelembe véve a nemzetközi szervezetek, valamint a Nemzetközi Vöröskereszt és Vörösféldhold Mozgalom által készített felhívásokat.

(2a)⁹ Az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter a nemzetközi humanitárius segítségnyújtás kormányzati koordinációja keretében folytatott tevékenységéről és a nemzetközi humanitárius segítségnyújtási felajánlással kapcsolatos döntéseiről folyamatosan tájékoztatja a külpolitikáért felelős minisztert.

(3)¹⁰ A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás pénzbeli és tárgyi támogatás, így különösen segély, adomány révén egyaránt megvalósulhat.

10. § (1) A nemzetközi humanitárius segítségnyújtásban az alábbi szervezetek működhetnek közre:

- a) humanitárius nemzetközi, regionális és helyi szervezetek,
- b) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve,
- c) minisztériumok,
- d) Magyarország külképviseletei,
- e) magyarországi székhellyel rendelkező civil szervezetek,
- f) Nemzetközi Vöröskereszt és Vörösféldhold Mozgalom, illetve nemzeti szervezetei,
- g) gazdasági szereplők.

(2)¹¹ Nemzetközi katasztrófa-segítéskérés esetén a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszterrel együttműködve biztosítja a nemzetközi humanitárius segítségnyújtással való összhang megteremtését.

11. § (1)¹² A Kormány a nemzetközi fejlesztési együttműködési és nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenység koordinációja és a szakpolitikák fejlesztési célú összhangja érdekében tárcaközi bizottságot működtet.

(2)¹³ A külpolitikáért felelős miniszter a nemzetközi fejlesztési együttműködési, az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter a nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenység hatékonyságának növelése érdekében a projektalapú tevékenység ellátását elősegítő ügynökséget működtet.

⁷ Módosítva: 2018. évi CXX. törvény 19. § a) alapján.

⁸ Módosítva: 2018. évi CXX. törvény 19. § a) alapján.

⁹ Beiktatta: 2018. évi CXX. törvény 12. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

¹⁰ Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 2. §. Módosította: 2017. évi XLV. törvény 22. § a).

¹¹ Módosította: 2017. évi XLV. törvény 22. § b). Módosítva 2018. évi CXX. törvény 19. § b) alapján.

¹² Módosította: 2017. évi XLV. törvény 22. § c).

¹³ Megállapította: 2018. évi CXX. törvény 13. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

11/A. §¹⁴ Magyarország nemzetközi fejlesztési együttműködését és nemzetközi humanitárius segítségnyújtását nemzetközi szervezetek és nemzetközi fejlesztési célú alapok részére teljesített tagdíjak és önkéntes hozzájárulások útján is megvalósíthatja.

4. Nemzetközi fejlesztési tudatosság növelése

12. §¹⁵ A külpolitikáért felelős miniszter a nemzetközi fejlesztési együttműködés, az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter a nemzetközi humanitárius segítségnyújtás vonatkozásában az oktatásért felelős miniszterrel együttműködnek e tevékenységek hazai társadalmi támogatottságának növelése érdekében, és ennek részeként a fiatal generáció szemléletformálásában, az önkéntesség szerepének erősítésében és a globális felelősségvállalásra nevelés előmozdításában.

5. Finanszírozás

13. §¹⁶ A nemzetközi fejlesztési együttműködés költségigényét a külpolitikáért felelős miniszter, a nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenység költségigényét az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter terjeszti elő Magyarország nemzetközi és európai uniós vállalásainak figyelembe vételével.

6. Átláthatóság

14. §¹⁷ A költségvetési támogatással megvalósuló nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységekről a külpolitikáért felelős miniszter, a nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységekről az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter nyilvánosan hozzáférhető adatbázist vezet.

15. §¹⁸ A külpolitikáért felelős miniszter a nemzetközi fejlesztési együttműködés, az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter a nemzetközi humanitárius segítségnyújtás vonatkozásában minden év október 31-ig jelentést készít a Kormány részére az előző évi tevékenységről. A jelentést, annak Kormány általi elfogadását követően, a külpolitikáért felelős miniszter, illetve a az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján nyilvánosságra hozza.

6/A.¹⁹ Előminősített civil szervezetek

15/A. §²⁰ Az előminősített civil szervezetek a nemzetközi humanitárius segítségnyújtás végrehajtásának hatékonyságát folyamatos készenlétükkel biztosítják.

¹⁴ Beiktatta: 2017. évi XLV. törvény 17. §. Hatályos: 2017. VI. 2-től.

¹⁵ Megállapította: 2018. évi CXX. törvény 14. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

¹⁶ Megállapította: 2018. évi CXX. törvény 15. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

¹⁷ Megállapította: 2018. évi CXX. törvény 16. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

¹⁸ Megállapította: 2018. évi CXX. törvény 17. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

¹⁹ Beiktatta: 2017. évi XLV. törvény 19. §. Hatályos: 2017. VI. 2-től.

²⁰ Beiktatta: 2017. évi XLV. törvény 19. §. Hatályos: 2017. VI. 2-től.

15/B. §²¹ Előminősíthető az a közhasznú civil szervezet, amely megfelel a következő feltételeknek:

a) legalább öt éve folytat nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységet és ennek eredményét igazolja,

b) nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenység végzéséhez megfelelő humán szakértelemmel, technikai és logisztikai kapacitásokkal, valamint nemzetközi tapasztalattal rendelkezik,

c) a tevékenységénél és szervezeténél fogva állandó együttműködésre alkalmas,

d) a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 3. § (1) bekezdés 1. pont c) alpontja alapján átlátható szervezetnek minősül,

e) nincs köztartozása,

f) a bírósági nyilvántartásba vett létesítő okirata szerint

fa) a hatóköre nemzetközi,

fb) a célja és a cél szerinti besorolása nemzetközi tevékenység.

15/C. §²² (1)²³ Az a nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységet végző civil szervezet, amely előminősített civil szervezet kíván lenni, erre vonatkozó szándéknyilatkozatot nyújthat be az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős részére.

(2)²⁴ Az előminősítő rendszerről szóló miniszteri rendelet szerinti szempontok és eljárás alapján előminősített civil szervezet részére az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős minősítő levelet ad át.

(3)²⁵ Az előminősített civil szervezet vezető tisztségviselője haladéktalanul köteles bejelenteni az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszternek, ha a szervezet nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységével felhagy vagy nem felel meg a 15/B. §-ban foglalt feltételeknek.

(4)²⁶ A 15/B. § szerinti feltételek fennállását az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős rendszeresen megvizsgálja, és ha a szervezet nem felel meg azoknak, valamint a (3) bekezdés szerinti bejelentés esetében a minősítő levelet visszavonja.

7. Záró rendelkezések

16. § (1)²⁷ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) a nemzetközi fejlesztési együttműködés végrehajtásában résztvevő ügynökség feladatait ellátó szervezetet kijelölje,

b)²⁸

(2)²⁹ Felhatalmazást kap a külpolitikáért felelős miniszter, hogy feladatkörében:

²¹ Beiktatta: 2017. évi XLV. törvény 19. §. Hatályos: 2017. VI. 2-től.

²² Beiktatta: 2017. évi XLV. törvény 19. §. Hatályos: 2017. VI. 2-től.

²³ Módosítva: 2018. évi CXX. törvény 19. § a) alapján.

²⁴ Módosítva: 2018. évi CXX. törvény 19. § a) alapján.

²⁵ Módosítva: 2018. évi CXX. törvény 19. § c) alapján.

²⁶ Módosítva: 2018. évi CXX. törvény 19. § a) alapján.

²⁷ Megállapította: 2017. évi XLV. törvény 20. § (1). Hatályos: 2017. VI. 2-től.

²⁸ Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXX. törvény 20. §. Hatálytalan: 2019. I. 1-től.

²⁹ Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 6. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

- a)³⁰ a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység formáit,
- b) a 14. § szerinti adatbázis vezetésének részletes szabályait és az adatbázis tartalmát,
- c)³¹

rendeletben állapítsa meg.

(3)³² Felhatalmazást kap az üldözött keresztények megsegítéséért és a Hungary Helps Program megvalósításáért felelős miniszter, hogy feladatkörében:

- a) a nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenység formáit,
 - b) a 14. § szerinti adatbázis vezetésének részletes szabályait és az adatbázis tartalmát,
 - c) a nemzetközi humanitárius segítségnyújtás végrehajtásában közreműködő civil szervezetek előminősítésének eljárását, valamint az előminősített civil szervezetek nemzetközi humanitárius segítségnyújtásban történő részvételének szabályait
- rendeletben állapítsa meg.

17. § ³³ (1) ³⁴ A nemzetközi fejlesztési együttműködéshez és nemzetközi humanitárius segítségnyújtáshoz nyújtott költségvetési támogatás vonatkozásában

- a) nem kell alkalmazni
 - aa) az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 50/A. §-át és 52. §-át,
 - ab) az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 69. § (1) bekezdés *f*) pontját, ha a pályázó az általános forgalmi adóról szóló törvény alapján alanyi adómentes adóalanynak minősül,
 - ac) külföldi kedvezményezett esetén az Áht. 50. § (1) bekezdés *a*) pontját, valamint 55. és 56. §-át,
 - ad)³⁵ az Ávr. 93. § (4) bekezdését,
 - b) az Ávr. 102/B. § (1) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a beszámolót a kedvezményezett bizonylatok helyett könyvvizsgálói jelentéssel is alátámaszthatja.

(2) ³⁶ A nemzetközi humanitárius segítségnyújtáshoz nyújtott költségvetési támogatás vonatkozásában - az (1) bekezdésen túl - az Ávr.

- a) 75. §-át és a 81. § *e*) pontját az előminősítő rendszerről szóló miniszteri rendelet alapján előminősített civil szervezetek esetében,
 - b) 76. § (2) bekezdését
- nem kell alkalmazni.

18. § Ez a törvény 2015. július 1-jén lép hatályba.

19. §³⁷

³⁰ Módosította: 2018. évi CXX. törvény 20. §.

³¹ Hatályon kívül helyezte: 2018. évi CXX. törvény 20. §. Hatálytalan: 2019. I. 1-től.

³² Megállapította: 2018. évi CXX. törvény 18. §. Hatályos: 2019. I. 1-től.

³³ Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 7. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

³⁴ Módosította: 2017. évi XLV. törvény 22. § e).

³⁵ Beiktatta: 2017. évi XLV. törvény 21. §. Hatályos: 2017. VI. 2-től.

³⁶ Módosította: 2017. évi XLV. törvény 22. § f).

³⁷ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2015. VII. 2-től.